

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 160 Lei

Sf. Gheorghe și Tinerimea română

În sfânta Evanghelie dela Matei găsim următoarele cuvinte pe care Iisus le spunea ucenicilor săi: Nu vă temeți de acei careucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeți-vă mai curând de acela care poate și sufletul și trupul să vi-l piardă în Gheena. Și în alt loc Mântuitorul spune: Oricine va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și eu pentru el înaintea Tatălui meu celui din ceruri. Iar de oricine care se va lepăda de mine înaintea oamenilor, și eu mă voi lepăda de el înaintea Tatălui meu celui din ceruri.

Iubiți colegi!

Intregul tineret al României, unit într'un gând și o simțire, prăznuște azi ziua Marelui Mucenic al lui Hristos, Sf. Gheorghe, purtătorul de Biruință și patronul tineretului românesc. Se cuvine dar ca în aceste momente să ne despărțim cu totul de viața și de grijile noastre cotidiene și să ne ridicăm sufletul spre culmile veșniciei pentru a putea înțelege faptele și jertfa acestui slujitor al Domnului. Să ne deslipim cu totul de materie și să ne ridicăm cu sufletul pe înalta scară a spiritualității divine, umplându-ne inima cu focul sacru al dragostei. Numai astfel ne vom putea pregăti pentru Marea Inviere a tuturor neamurilor înaintea tronului lui Dumnezeu.

Vieața și moartea Sf. Gheorghe să ne fie un permanent îndreptar în marea luptă ce va trebui s'o ducem cu noi înșine și cu dușmanii lui Hristos. Sf. Gheorghe ne va îndrepta pașii pe drumul Marilor Biruinți, ridicându-ne pe culmile sperării...

Iubiți colegi!

Vieața și moartea Sf. Gheorghe să ne fie un îndemn și o dovadă că Dumnezeu ajută pe cei care cred în el cu toată puterea sufletului lor. Datorită credinței sale Gheorghe a putut răbda toate chinurile, și chiar moartea, fericit că poate să moară pentru Mântuitorul. Vieața lui nu a avut un alt sens decât a-și sluji cu credință pe acel care i-a dat viața. Nici chinurile cele mai

grele, nici promisiunile cele mai mari, nu l-au putut capacita să se lapede de Fiul Omului. Noi va trebui să-i urmăm. Înaintea noastră se deschid două căi: una bătătorită cu spini, o cale a suferinței, care duce la Mântuire și care e calea pe care o urmat-o și Sf. Gheorghe, și o altă cale ușoară, plină de plăceri trecătoare, de sensualitate și desfrâu și care duce la pierzanie. Această cale este calea Diavolului și de ea trebuie să ne ferim. Sensul vieții noastre va trebui să fie o permanentă depășire — o permanentă ascensiune spre divinitate — prin suferință. În fiecare om se găsește o scântie divină care îl deosebește de celelalte animale. Trebuie să facem ca această scântie să crească, să devină o flacăară, care să ardă tot răul din noi, și să ne îndrepte pe drumul perfecțiunii, al desăvârșirii morale. Sufletele noastre va trebui să le umplem de bărbăție în lupta sfântă care trebuie s'o ducem pentru Hristos. E o luptă din care avem cu toții datoria de a ieși biruitori sau morți. Balaurul care întruchipează răul se înalță din toate părțile pufăind pe nări duh otrăvitor. Va trebui să ne ncleștăm, să-l rugăm pe Dumnezeu să ne ajute și cu ajutorul lui îl vom doborî, așa precum odinioară David a doborât pe Goliath. Dar pentru a putea distruge pe acest balaur, va trebui să distrugem mai întâi balaurul care există în noi. Să distrugem poftele trupesti, instinctele animalice, care ne coboară pe o treaptă de inferioritate, și să dezvoltăm în sufletul nostru marile sentimente regeneratoare: sfințenia, eroismul.

Nu trebuie să uităm nicio clipă că suntem singurul popor din această parte a Europei, care ne-am născut creștini. Acest fapt însemnează că Dumnezeu ne-a predestinat unei mari meniri pe acest pământ. În decursul istoriei Neamul Românesc și-a dat cu prisosință tributul de jertfă pe altarele lui Hristos. Trebuie deci, ca noi să fim vrednici de înaintașii noștri, vrednici de a primi botezul sângelui, așa cum l-a primit C. Brâncu-

veanu de exemplu. Să luptăm, să suferim și să ne jertfim permanent în numele aceluia care s'a răstignit pe cruce, și care în fiecare zi se jertfește pentru noi, la Sf. Cuminecătură.

Fără jertfe și fără suferințe nu se poate consolida nimic, în absolut niciun domeniu: nici în cel cultural, politic, economic, social și cu atât mai mult nu se va putea consolida în domeniul religios. Creștinismul trăește prin jertfa Mântuitorului și a miilor de mucenici. Noi va trebui să formăm noile coloane de mucenici. Pentru aceasta trebuie să dezvoltăm în sufletul nostru până la maximum marea virtute a curajului.

Pentru a ne dezvolta această mare virtute nu trebuie decât să ne deschidem porțile sufletului și să-l primim pe Hristos. El bate la ușa sufletului fiecăruia dintre noi. Depinde de noi, dacă vrem sau nu să-l primim

Când vrei să primești pe cineva în casa ta o cureți și o îngrijești. Pentru a-l putea primi pe Dumnezeu în casa sufletului nostru, trebuie să-l curățim, să-l purificăm de toate păcatele și să dezvoltăm în el marile virtuți, deoarece Dumnezeu nu poate locui decât într'un suflet pur și descătușat de toate atracțiunile materiei. Atunci Domnul își va face sălaş în sufletele noastre, și ne va da un curaj de neînfrânt în fața vieții și în fața morții. Cu sufletul umplut de această virtute nu ne va fi frică de niciun pământean, care nu poate decât trupul să-l ucidă, ci numai de Atotputernicul Dumnezeu în fața căruia vom sta cutremurați sau liniștiți după faptele acestei vieți.

Această virtute fiind dezvoltată până la maximum, vom trăi o febră spirituală, care ne va da puteri supraomenești „Unde voiește Dumnezeu se biruește rânduiala firii” spune Sf. Carte. Hrăniți de focul sacru al acestei virtuți, vom putea sparge formele vieții și într'un elan demiurgic ne vom putea avânta în necunoscut. Orice ni se va pune în cale vom putea dărâma, deoarece în brațele noastre va lupta însuși Hristos și biruința noastră va fi sigură, așa precum a fost și biruința Sf. Gheorghe asupra balaurului.

Iubiți colegi!

În prezent se încrucișează săbii, se lovesc în cap două mentalități total deosebite. Pe frontul de răsărit sângeră (morții. Armatele lui Hristos trec biruitoare, sfărâmând armatele Satanei. Din obuzele care se sparg pe țărnițele Bugului, și din jertfele de sânge ale soldaților, se înalță o nouă viață. România a avut marea fericire să fie printre primele țări care au pornit acest războiu sfânt. Soldații noștri sângeră pe câmpurile de bătaie. Avem datoria de a ne ruga pentru ei, de a munci cu toată puterea sufletului nostru. Să

căutăm să fim la înălțimea lor, pentru că va putea suna goarna care să ne cheme și pe noi la datorie. De moarte nu trebuie să nu fie frică. O vom învinge. Trebuie însă să ne pregătim zi de zi, căci nu știm când va veni Mirele, care nu trebuie să ne găsească nepregătiți. Să ne gândim că va veni odată o vreme când toate Neamurile pământului vor învia, având fiecare Neam locul său înaintea tronului Dumnezeesc. Trebuie să facem ca Neamul nostru să aibă locul cel mai de frunte la această înviere. Va trebui să dăm Neamului nostru o unitate spirituală, pe care va trebui s'o avem. Neamul nostru va trebui să mărturisească unit într'un cuget și o simțire pe Domnul nostru, Iisus Hristos, care și el va mărturisi pentru noi la Marea Înviere. De ateii și de indiferenți nu avem nevoie. Meargă să-și caute aiurea o altă țară. Aceștia nu sunt Români ci vipere infectate de spiritul talmudic al Kaabalei iudaice. Iar noi ceilalți mulți vom mărturisi pe Hristos în toți vecii, fiind gata de moarte pentru el și pentru Neamul Românesc.

Iubiți colegi!

Neamului românesc ise deschid porțile viitorului. Sub scutul lui Hristos vom putea învada în istorie, punându-i pe cap cununa gloriei eterne, și nu a gloriei pământești. Și acum să ne ridicăm cugetele spre Dumnezeu și să spunem cu toții această rugăciune, pornită din adâncurile noastre sufletești: Doamne, Tu care odinioară ai dat marelui tău mucenic Gheorghe, pentru credința lui, puterea de a înfrânge balaurul și de a muri pentru tine, dă-ne și nouă păcătoșilor robilor tăi, puterea de a ne deslipi de materie și de a ne putea urca spre tine prin spiritualitatea creștină. Doamne, întărește-ne sufletele ca să putem distruge răul din noi, dă-ne puterea de a lupta, de a suferi și de a muri pentru tine, care te-ai răstignit pe cruce pentru Mântuirea noastră. Dă-ne puterea de a ne învinge dușmanii și de a face din țara noastră o țară mândră ca un soare, ca să te preamărim întru toți vecii. Amin.

Ovidiu S. Cotruș

elev cl. VI B. Liceul „M. Nicoară”.

■ Ven. Consiliu Eparhial a ținut ședință plenară Miercuri în 22 Aprilie c., sub președinția P. S. S. Părintelui Episcop Andrei. S'au aprobat rapoartele anuale care se vor înainta Adunării eparhiale, prezentate de PP. CC. Consilieri referenți: Traian Cibian, Traian S. Seculin, C. Turicu, dl Dr. I. Marșieu și Păr. A. Părvu.

Biserica și Statul

Pericopele din Apostol și Evanghelie care se cetesc la sărbătorile naționale, ca și ecteniile și rugăciunile cuprinse în *Cartea Doxologiilor* (Tedeum), oglindesc limpede și pentru totdeauna învățătura ortodoxă despre legătura strânsă ce există între Biserica Mântuitorului Hristos și Statul creștin.

Principiul acestei legături a fost dat de Mântuitorul, odată pentru totdeauna, în cuvintele evanghelice: „Dați Cezarului cele ce sunt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu” (Mt. 21, 22). Adică: împliniți-vă toate datoriile, față de împăratul și față de Dumnezeu, față de Stat și față de Biserică, cu toată sfințenia.

Statul, ca și Biserica, este orânduire dumnezeiască; este așezământ cultural, social, moral, juridic, militar și economic, pus în slujba culturii, ordinii, libertății și dreptății colective. Intemeiat pe legea iubirii și a cooperării, el garantează ființa noastră morală și condițiile înfloririi culturale și materiale. El are un rol părintesc, ca al părinților față de copii: asigură munca și averea, valorifică energiile morale și materiale, ocrotește binele și stăvilește răul, garantează prosperarea culturii și înflorirea civilizației, așa după cum inima asigură circulația sângelui.

În acest scop, Statul obligă la disciplină, la ascultare și supunere, pe care Biserica le binecuvintează. De aceea scrie sf. ap. Pavel: „Tot sufletul să se supună stăpânirilor mai înalte, căci nu este stăpânire decât dela Dumnezeu, și stăpânirile care sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite. Așa că cel ce se împotrivesc stăpânirii, rânduelii lui Dumnezeu se împotrivesc, iar cei ce se împotrivesc își vor lua osândă” (Rom. 13, 1-2)

Biserica și Statul sunt cele „*dovă altare*” la care se slujește pentru binele comun. La altarul Statului se slujește pentru fericirea vremelnică a cetățenilor; la altarul Bisericii se slujește pentru fericirea vremelnică și veșnică a creștinilor. Statul tinde să aibe cetățeni buni; Biserica luptă să formeze caractere creștine. Idealul este ajuns atunci când cetățeanul este un patriot creștin desăvârșit.

Între Biserică și Stat nu poate să existe în mod normal decât colaborare și armonie deplină, care se impune din misiunea și interesele lor. Statul reprezintă o misiune pământească, Biserica una cerească, amândouă pentru binele și propășirea în virtuțile creștinești și cetățenești. „Unde ordonă Statul, ordonă și Biserica. Și, unde sfătuiește Biserica, ascultă și Statul” (I. P. S. S. Patriarhul Nicodim).

Misiunea statului nostru ne-o arată și impune istoria noastră, ctitorită de către Basarabi, Mu-

șatini și Brâncoveni, de către vlădici și voievozi, dătători de legi și datini creștine; misiune de *Stat creștin*, de Stat național apărător al creștinătății, prin lege și cultură, prin faptele și eroismul brațelor noastre.

Datoriile față de Stat, pe care Biserica le pretinde creștinilor sunt aceleași pe care le impune Statul național cetățenilor, și anume: patriotismul, dinasticismul, respectul autorităților, plata dărilor, supunerea față de legi, împlinirea datoriei în serviciul civil și militar.

Patriotismul este iubirea de neam și de patrie. Neamul este cadrul în care Statul își împlinește misiunea, Patria este neamul, „legea”, pământul, obiceiurile, moșia și Statul împreună.

— „...Alături de cuvântul „mamă”, — scrie într'un text de antologie P. S. S. Părintele Episcop Andrei, — omul nu are altul mai scump pe pământ, decât acela de „Patrie”. O, dar „Patrie”. înseamnă ceva mai mult chiar decât cuvântul „mamă”, fiindcă în ea se cuprinde: *casa părintească*, cu leagănul copilăriei, acel cuib al dragostei, unde am crescut la sânul mamei și sub ochii de veghe ai tatălui; unde am împletit firul de aur al înrudirii de soră și frate; *biserica* în care ne am plecat genunchii copilăriei spre a ne ruga lui Dumnezeu; *cimitirul*, acest sfârșit de drum, în care zace, ca într'o vistierie sfântă, țărâna morților noștri scumpi și unde vom odihni și noi odată lângă dânșii; *casa și familia noastră* cu tot ce avem; *pământul țării cu brazda* aducătoare de hrană; *câmpia* cu flori și fluturi, *pădurea și codrul* cu răsunetul doinei; *pârăul și valea*, cu susurul apei ce ne povestește taine din trecut; *limba dulce*, lăsată moștenire de maica noastră; *credința* strămoșească, prin care ne legăm de cer; *portul*, care a răsărit din podoabele noastre sufletești; *datinele* ce ne păstrează înfățișarea ca neam aparte; *nădejdele* ce le nutrim pe viitor; *libertatea și dreptatea*, sub scutul cărora înflorim și ne desvoltăm sub soare. Iată, abia un mănunchiu de bunuri, trupești și sufletești, ce se cuprind în cuvântul „Patrie” și la care trebuie să ne gândim când ni se cer jertfe pentru patrie.

„Fără patrie, omul este ca floarea fără de rădăcină, atârnă în vânt. Abia când avem o patrie și o iubim, atunci viața noastră primește aripi și o țintă spre fericire”.

Creștinismul este religie universală, dar se înfăptuește local și se trăește individual. El trece peste granițele Statelor, fără să le desființeze; căci aproapele nostru este vecinul nostru, mai ales cel de o credință cu noi. Sânul națiunii e sânul mamei. Omenirea e bunica, patria e mama noastră, spunea un înțelept.

Iată de ce patriotismul nu este numai un sentiment natural, dar și o datorie care izvorește din porunca iubirii, din taina sângelui și din legea obligațiilor față de Stat. Innălțarea și gloria unui popor se cuceresc prin împlinirea datoriilor cetățenești, prin acte de patriotism sincer, prin eroism.

Dinasticismul este altă datorie a creștinului față de Stat. În ortodoxie, Regele domnește prin grația lui Dumnezeu. De aceea datoria către el este obiect de cult ce-și are temeiul în Sf. Scriptură. Sf. ap. Petru scrie: „Dați tuturor cinste, iubiți frăția, temeți-vă de Dumnezeu, cinstiți pe împărat” (I, 2, 17). Sf. ap. Pavel ne îndeamnă să facem „cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii, pentru împărați și pentru toți cei ce sunt în dregătorii, ca să petrecem viață pașnică și liniștită, în toată cuvioșia și bunăcuviința” (I Tim. 2, 1-2). Totașa ne rugăm și la Sf. Liturghie, ca Dumnezeu să dăruiască Regelui și conducătorilor Țării „pașnică domnie, ca și noi, întru liniștea lor, viață lină și fără gâlceavă să viețuim, întru toată buna credință și curățenie”.

Celelalte datorii: respectul autorităților, plata dărilor, împlinirea serviciilor civile și militare și peste tot, supunerea față de legi, obligă în conștiință pe fiecare creștin, dar și prin constrângere în caz de nesupunere și anarhie. „Căci dregătorii nu sunt frică pentru faptele bune ci pentru cele rele. Vrei să nu-ți fie teamă de stăpânire? Fă binele și vei avea laudă dela ea, căci îți este slujitoare a lui Dumnezeu spre bine. Iar de faci răul, teme-te, că nu în zadar poartă sabia, pentru că este slujitoare a lui Dumnezeu, răzbnătoare spre mânie pe cel ce face răul. De aceea trebuie să vă supuneți, nu numai de frica pedepsei, ci și din conștiință. Căci pentru aceasta plătiți și dări, pentru că ei sunt slujitori ai lui Dumnezeu, îndeletnicindu-se anume cu aceasta. Dați deci tuturor cele datorite: Celui cu dajdia, dajdie; celui cu vama, vamă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste” (Rom, 13. 3-7; cf. Mat. 17, 25-7; I Petru 2, 13-17).

Astfel de cuvinte au fost scrise pe vremea când Statul era păgân și prigonea pe creștini. Ele au astăzi o putere cu atât mai mare, cu cât ne aflăm într'un Stat creștin, căci ceea ce a fost valabil în păgânism este și mai valabil și obligator în creștinism, — și mai ales astăzi, când Statul Român poartă războiu sfânt deopotrivă pentru creștinătate și pentru Patrie.

Aceste gânduri, despre Biserică și Stat, se cuvine să stăpânească ființa noastră de creștini români și în duhul lor să ne împlinim cu sfințenie toate datoriile mici și mari, între care se cuprind și rugăciunile pentru mântuirea neamului.

Mărgăritare.

Privește în sus!

Micul ucenic marinar fu cuprins de amețeli când păși pentru întâiadată pe mare.

Băete, — îl agrăi căpitanul de marină — știi să te urci?

Da, — fi răspunse ucenicul cu mândrie. Acasă, mă urcam, în pădure, pe arborii cei mai înalți.

Insă când se văzu pe vârful catargului, și vaporul se clătina încoaci și 'ncolo, copilul fu cuprins de amețeli, tremura și-i era frică să nu cază. Căpitanul urmărea de jos toate mișcările ucenicului. Când văzu fața speriată a ucenicului desnădăjduit îi strigă: „Băete, privește numai în sus, numai în sus!”

Ucenicul ascultă. Privi numai în sus și deodată îi dispăru toată amețea și frica...

Așa și noi, în mijlocul loviturilor sortii, numai atunci găsim reazăm dacă privim în sus, ridicând ochii spre Dumnezeu, și în loc de a măsura loviturile ce ne ajung, după măsura acestei vieți pământeste înguste, să le măsurăm după orizontul vieții vecinice. Numai atunci nu ne va apuca amețea în mijlocul încercărilor.

Privește în sus, și atunci vei avea reazăm și pe marea înfiorată a vieții!

*

Numai bunătața fericeste

Scriitorul englez Oscar Wilde are următoarea istorioară:

Un om bogat avea o grădină largă, în care copiii iubeau a se juca și a alerga. Insă bogatul era om fără inimă, nu putea răbda ca și altul să se bucure de frumsețile grădinei. Imprejmui deci grădina cu un zid înalt, încât copiii nu-l mai putură trece. Dar ce se întâmplă? Florile, ne mai auzind răsul copiilor, nu și-au mai deschis petalele. Crengile copacilor s'au uscat. A sosit iarna friguroasă, cu grindină și îngheț, dar n'a mai venit primăvara. Zadarnic pândea bogatul sosirea primăverii, căci ea nu s'a arătat. N'a sosit până ce omul nu și-a recunoscut greșala. Atunci a dărâmat zidul de piatră, și, când copiii au început să intre iarăși în grădină, de odată a început să înverzească toate și să înflorească.

Așa e și cu fericirea noastră: atunci e mai frumoasă când facem și pe alții fericiți.

Să fim buni unii cu alții, precum și Dumnezeu este bun cu noi!

Despre ce să predicăm?

În **Duminea Samarincii**, la 3 Mai 1942, să vorbim despre **dirul** lui Dumnezeu.

Sunt oameni care fac mereu apel la voință ca să înfrâneze patimile (beția, lăcomia, hoția, desfrăul, trufia ș. c.), să înlăture abuzurile și să așeze pornirile firești, instinctele (nutriția, reproducția, dreptul de proprietate și de cârmuire etc.) în rosturile lor dela început.

Intrebarea e: poate voința *singură* să înfrâneze patimile?... Vom răspunde cu Biblia în mână și cu natura în față.

Sf. ap. Pavel, cetățeanul roman, omul de o voință extraordinară, vestitorul creștinismului în cele mai multe țări și prin cele mai mari orașe ale vremii sale, vorbind despre lupta dintre carne și duh, scria Romanilor: „Nu îndeplinesc ceea ce voesc, ci tocmai aceea îndeplinesc ceea ce urăsc... Căci de voit voesc, dar de lucrat binele nu-l lucrez: căci nu binele pe care îl vreau, îl fac, ci răul pe care nu-l voesc, pe acesta îl săvârșesc. Vreau să fac binele, dar răul se ține de mine“ (7, 15-21). — Așa dar, marele apostol Pavel constată că apelul la *puterea voinței*, pentru a înfrâna patimile este zadarnic. Căci în trupul omenească, dela leagăn până în mormânt, este un războiu crâncen. E lupta dintre bine și rău, dintre duh și trup, în care partea cea bună din noi de atâtea ori rămâne înfrântă de partea cea rea. Văd cele bune și le aprob, dar urmez cele rele (Ovidiu). Dar să nu alergăm la cuvintele apostolilor, nici la înțelepciunea scriitorilor, ci la experiența noastră. Fiecare om să-și pună mâna pe inimă și să-și mărturisească sincer sbuciumul sufletesc în care clotește oridecâteori devine teatrul acestei lupte. De câteori ne credem tari și suntem slabi; de câteori ne hrănim cu cele mai curate intenții și la urmă suntem înfrânți de puterile întunecului și de câteori nu gustăm bucuria pe care o credem curată și la fundul paharului dăm de otravă.

Unii gânditori, cu bună credință mărturisesc că *glasul conștiinței* poate înfrâna răul, de aceea apelează la șoaptele ei, ca să vină în ajutorul voinței, pentru a birui patimile.

Intr'adevăr, conștiința, vocea lui Dumnezeu din noi, ne șoptește în toate împrejurările vieții ce avem de făcut și ne arată calea pe care trebuie să mergem ca să ajungem scopul fericit pentru care am fost creați. Oricât ar tăgădui-o unii, ea este ingerul păzitor din noi, care ne învață să deosebim binele de rău, înainte de a-l cunoaște din experiență. — Dar, de câteori sentimentul conștiinței nu rămâne un glas în pustiu?... Oricât de lămurit și luminat ar fi, glasul ei de atâtea ori rămâne neputincios și ne lasă pradă patimilor cărni. Nu

ne poate deci nici ea opri totdeauna din calea răului spre a ne povățui pe calea binelui, căci prea adeseori ne lasă și ea trupul câmp deschis pentru lupta dureroasă dintre duhul cerului și chemările pământului.

În sfârșit, unii înțelepți chiamă în ajutorul voinței *mintea*. Spun ei: e destul ca omul să cunoască bine răul și nu-l mai face. — Să ne adresăm și aici mărturiei sfântului apostol Pavel, care ne va lumina deplin. Tot Romanilor scria el: „După omul cel din lăuntru mă bucur de legea lui Dumnezeu, dar văd în mădulările mele o altă lege, care se luptă împotriva legii minții mele și mă face rob legii păcatului, care este în mădulările mele... Eu însumi, cu mintea mea slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul: legii păcatului“ (7, 22-23, 25). — Despre aceasta ne încredințază o privire fugară peste civilizația veacului nostru, care-i produsul minții omenești. Mașinismul vremii a început să desființeze distanțele. Ne urcăm în stratosferă, coborâm în măruntaele pământului și în adâncul oceanelor, străbatem văzduhul cu viteze față de care trenurile rapide merg parcă abia gâfâind. În marile furnale, uzine și fabrici moderne, unde mașina a înlocuit cu desăvârșire mâna de lucru a omului — în toate și peste tot locul vom întâlni cele mai nevisate realizări ale minții omenești.

Dar cu toate aceste înfăptuiri, minuni ale minții, este omul veacului nostru mai bun și mai fericit decât omul veacurilor trecute? Nu! Hoțărît că nu! Niciodată n'a fost în lume mai multă răutate și egoism ca astăzi și niciodată n'a fost mai multă plângere a omului împotriva omului, ca în veacul perfecțiunilor tehnice. Fiindcă *omul a rămas în urma perfecțiunii mașinilor*. Mașina s'a desăvârșit și om s'a răit.

Deci nici mintea singură nu poate înfrâna patimile. De ce? Fiindcă trupul este neputincios, iar sufletul e bolnav. Puterile sufletului sunt slabe — și sunt slabe fiindcă sunt corupte. E slabă și neputincioasă puterea voinței, e slabă și stricată puterea conștiinței, e slabă și coruptă puterea minții. Toate aceste forțe ale vieții sufletești sunt bolnave, slăbite, corupte. Sunt coborâte din vigoarea lor dela început, în urma păcatului strămoșesc. Orice s'ar zice, dar păcatul strămoșesc e o realitate, o înfricoșată realitate, de urmările căruia ne împiedecăm la fiecare pas. În afară de el, nu a avut și nici nu poate avea altă explicație tragedia luptei binelui cu răul în sufletul și în trupul omului. În lupta aceasta, fiecare om este teatrul unei cumplite tragedii. Insuși sf. ap. Pavel ni se înfățișează aproape disperat și înfrânt, când esclamă: „Om nenorocit ce sunt! Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia?“ (Rom. 7, 24).

Cine mă va mântui de trupul păcatului și de poftele patimilor? Deoarece nici voința, nici conștiința, nici mintea, nu sunt în stare singure să restabilească în noi echilibrul original dintre trup și suflet, fiind corupte și stricate, slăbite, alterate și deviate.

Este o cale care ne duce la armonia și pacea dintre duh și carne. Dar aceasta e o cale supranaturală. Apostolul Pavel tocmai când îl credeam plin de groază și părea aproape înfrânt, atunci se liniștește și grăește: „Mulțumesc lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, Domnul nostru!” (Rom. 7, 25). Căci „toate le pot în Hristos care mă întărește” (Filip. 4, 13).

Adausul de forță și puterea în care se îmbracă sf. ap. Pavel este *harul*. „Prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt și harul lui care este în mine, n'a fost în zadar” (I Cor. 15, 10; Rom. 15, 15; Ef. 3, 6-8).

Este o putere supranaturală care vine în ajutorul sufletului nostru bolnav, ca să-l vindece și să-l întărească. E *harul lui Hristos*, grația divină, care colaborează cu conștiința, cu mintea și voința, ca să ne ridice biruitori peste ispitele materiei. Harul este o putere necunoscută lumii. Nu se află nici în suflet, nici în sânge, nici în carne, nici peste tot în materie. Nu vorbește despre el nicio știință; nici psihologia, nici fizica, nici chimia, nici mecanica. Despre har vorbește numai *religia creștină*.

Harul e *darul lui Dumnezeu*, e grația divină, energia spirituală, forța sfântă și puterea Duhului pe care Dumnezeu o trimite sufletului omenesc; e ajutorul Cerului: mâna Tatălui, mila Fiului și raza Duhului, prin care se arată iubirea lui Dumnezeu față de om și se întreține în lume ordinea morală și viața religioasă.

Harul naște, nutrește, întreține și desăvârșește viața duhovnicească sub toate formele ei. Ochiul nu vede dacă nu este lumină; totașa nu poate exista viață curată fără lumina harului. Cum străbate lumina prin aer și face cu puțință viața, vegetația și rodirea pământului, totașa străbate lumina harului în viața sufletului, ca s'o inspire și s'o sfințească. Fără har nu putem intra în împărăția lui Dumnezeu (In. 3, 5; 15, 5); fără ajutorul grației divine toți oamenii au rătăcit și au păcătuit (Rom. 3, 23). Orbirea sufletului și împietrirea inimii sunt semnele lipsei de har (Fapte 7, 51; II Cor. 6, 1). Sunt oameni care nu au niciun spor în tot ce fac, pentru că le lipsește binecuvântarea harului. În schimb unde lucrează darul lui Dumnezeu, acolo înfloresc virtuțile și sporește binele sub toate formele. Cum ajută părintii copilașilor să se ridice și să umble în pi-

cioare, așa ajută și harul puterile slăbănoage ale sufletului și trupului. De aceea se spune cu dreptate că harul e *sămânța slavei* (gratia semen gloriae: Fer. Augustin), *focul cel sfânt* care încălzește în dragoste inimile creștinilor și *apa cea vie*, făgăduită de Mântuitorul Samaritencei (In. 4, 14).

Religia creștină e religia harului, religia iubirii lui Dumnezeu. Iisus Hristos inaugurează în lume *anul milei Domnului*, era creștină, împărăția grației divine (Lc. 4, 19), după cum și sf. ap. Ioan scrie: „Legea prin Moise s'a dat, iar *harul și adevărul prin Iisus Hristos au venit*” (In. 1, 17).

Cauza și izvorul harului este iubirea lui Dumnezeu, pentru că „*toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, coborându-se dela Părintele luminilor*” (Iacob 1, 17). Tronul lui Dumnezeu este *tronul harului* (Ef. 4, 16); cuvintele Evangheliei sunt *cuvintele harului* (Lc. 4, 22). Toată lucrarea răscumpărătoare a Mântuitorului și a Bisericii este lucrarea și dovada grației divine, este manifestarea iubirii lui Dumnezeu.

Biserica este așezământul harului; ea trăește, lucrează și se răspândește prin puterea și asistența harului. Prin har dobândim iubirea lui Dumnezeu (Rom. 5, 5); puterea și înțelepciunea (II Tim. 1, 3), răscumpărarea și iertarea (Ef. 1, 6-8), mângăere veșnică și nădejde bună (II Tes. 2, 16), viața spirituală (II Petru 1, 3) și toate darurile duhovnicești (I Cor. 12), îndreptarea (Rom. 3, 24), înnoirea (Rom. 15, 16; I Cor. 6, 15), mântuirea (Fapte 15, 11); pacea sufletească (In. 14, 27; Rom. 1, 7; I Cor. 1, 3), viața veșnică (In. 10, 28; Rom. 6, 23).

Harul sfințește sufletul și nimicește păcatul, așa după cum soarele nimicește microbii. El întărește natura omului spre bine și-i dă sănătate morală; el reface în noi chipul și asemănarea lui Dumnezeu; el aprinde în noi lumina minții negreșelnice și plăcerea inimii curate; el altoește în noi viața nouă și sfântă. Harul face din noi bisericile Duhului Sfânt și ne unește cu Dumnezeu.

Este rodul harului orice suflet echilibrat, orice om cu caracter creștin în fapte și cu duh sfânt în vorbe. Harul trezește, luminează și întărește puterile omului în lucrarea mântuirii; haconvertește pe păgâni, renaște pe păcătoși și sfințește pe toți creștinii. Cine primește botezul harului, se sfințește și produce roadele Duhului Sfânt, care sunt: dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, binefacerea, credința, blândețea, cumpătarea (Gal. 5, 22) și mai presus de toate își asigură viața sfântă în unire eternă cu Dumnezeu.

Harul lucrează în *Biserică prin sfintele Taine*, care sunt opera lui. El se primește prin credință (Gal. 3, 14; Fapte 10, 43-4), prin rugăciuni (Lc.

12, 13; Fapte 8, 15; Ef. 1, 16—17) și prin râvnă sfântă (I Cor. 12, 31; 14, 1, 14). Prin puterea harului se înalță rugăciunile la cer, se săvârșesc faptele bune și se realizează credința lucrătoare prin iubire (Iac. 2, 26 și Gal. 5, 6). Precum sarea dă gust bucatelor, așa harul lui Dumnezeu consolidează viața și asigură triumful duhului asupra materiei.

Ceea ce este raza soarelui pentru pământ, este harul dumnezeiesc pentru suflet. Prin razele sale, soarele își trimite pe pământ căldura și lumina. Fără de lumina și căldura soarelui ar fi cu neputință viața și roadele pământului. Prin razele soarelui încolțește, crește, înflorește și rodește toată sămânța de pe pământ. La fel e și harul. El e raza de lumină și căldură, prin care Dumnezeu dă viață și putere sufletului omenesc. Fără har, sufletul omenesc se ofilește ca o floare lipsită de soare.

Harul e o putere necunoscută Vechiului Testament (In 1, 17). Legea veche a descoperit numai păcatul și neputința de-a ne elibera din brațele lui numai prin voință sau cunoaștere. Harul divin luminează și purifică, consolidează și coordonează voința, conștiința și mintea și le asigură prin puterea lui biruință asupra patimilor. În schimb unde lipsește harul, prisosește păcatul și în locul duhului, se desfătează patima. Fără har rațiunea e uscată, conștiința slabă și voința moartă.

Iată la ce credință și la ce concluzie ne duce creștinismul atunci când facem apel la energiile sufletului să subordoneze viața și să readucă patimile între hotarele instinctelor firești. Voința, mintea și conștiința, au necondiționată lipsă de lumina adevărului creștin și de colaborarea harului divin, dat în Tainele Bisericii, ca prin ele să se înobileze instinctele, să se îmbunătățească viața și să se desăvârșească sufletul nostru liber și nemuritor.

Unde e har, e fericire. Unde e fericire, e Duhul lui Dumnezeu și unde e Duhul Domnului, acolo e libertatea (II Cor. 3, 17). Suntem liberi, când suntem independenți față de păcate și slobozi din lanțul patimilor.

Harul ne face liberi.

Harul ne face stăpâni, pentru că —

Harul ne face curați. Un om înarmat cu forța darului divin e un nebiruit, un virtuos, un om de voință și de-o energie care luptă totdeauna cu succes în războiul duhului, cu amăgirile, patimile și ispitele cărnii. E un caracter creștin.

De aceea, rugăciunea noastră de totdeauna este ca harul, puterea lui Dumnezeu să ne lumineze mintea, să ne trezească conștiința, să ne întărească voința și să ne sfințească viața. Duhul lui Dumnezeu să se coboare între noi ca

razele soarelui, căci fără de ajutorul lui nu putem face nimic în lupta cu patimile. Fără el vedem binele, dar facem răul; fără el dorim desăvârșirea și pe Dumnezeu, dar slujim materiei și ne muncim neputincioși în vâltoarea vieții.

Darul Domnului să fie cu noi. Darul Domnului cel luminat, sfințitor și mântuitor să ne însoțească mintea, știința și conștiința, voința și toată viața noastră, totdeauna.

Doamne, dă-ne harul tău și ne ascultă oricâteori ne rugăm și zicem: apără, mântuește, miluește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul tău!...

Informațiuni

■ **Donațiune.** Domnul Nicolae Popa directorul băilor Lipova, născut din părinți plugari săraci din comuna Dezna, răspunzând la chemarea vremii și a Mareșalului, și îndemnat de sufletul său bun și cinstit, a trimis de Paște pe fiul său Eugen Popa licențiat în drept cu suma de lei 50.000 (cincizeci mii lei) în comuna natală Dezna jud. Arad, să-i împartă celor nevoiași: copii săraci, orfani și invalizi, ca și prin aceasta să ușureze încâtva sarcina celor mai împovărați și năpăstuiți și astfel să se poată bucura și ei împreună cu ceilalți de acest mare praznic.

Impresionat adânc de emoția și lacrimile de pe fețele nu numai ale celor ce primeau, ci și ale asistenților și îndeosebi ale însuși donatorului, am zis: într'adevăr *mat fericit este o da decât o lua.*

Biserica română din comuna Dezna e mândră de acest gest creștinesc și românesc al bravului ei fiu.

Dumnezeu să primească și să răsplătească.
C. B.

■ **Serbare interșcolară.** La praznicul Sf. Mare Mucenic Gheorghe, școlile secundare de băeți din Arad și-au serbat patronul.

La capela Internatului diecezan s'a oficiat, în prezența P. S. S. Păr. Episcop Andrei, sf. Liturghie de către P. C. Sa Păr. Cons. Ep. C. Turicu asistat de pr. prof. S. Ștefea, I. Hălmăgean, I. Berghian și T. Nădăban. Răspunsurile liturgice au fost date de elevi sub conducerea Păr. prof. Oct. Lipovan.

După sf. Liturghie a urmat un program religios, compus din mai multe lucrări, despre *virtuțile morale*. S'a remarcat îndeosebi lucrarea elevului P. Constantinescu din cl. VIII lit. L. M. N.

Lucrarea elevului Ovidiu S. Cotruș, care a fost

pregătită, dar nu s'a cetit din cauza timpului înaintat, o publicăm în fruntea revistei.

La sfârșit Prea Sf. Păr. Episcop într'un cuvânt de încheiere arată rostul acestei serbări. După cum fetele și-au ales ca model de urmat în viață pe Sf. Fecioară Maria tot așa este bine ca elevii să mediteze asupra icoanei vieții Sf. Gheorghe din care să-și scoată învățăminte pentru idealul ales în viață.

Frumusețea fizică presupune și pe cea sufletească. Lupta contra „balaurului“ nu este altceva decât lupta cu răul ce există în fiecare din noi și afară de noi, luptă pe care o duce astăzi floarea tineretului nostru departe în stepele Rusiei contra celui mai mare balaur ce a amenințat vreodată omenirea și civilizația, comunismul.

Lupta și jertfa supremului bun, viața pentru Iisus Hristos, caracterizează icoana Sf. Gheorghe. Totul în viața tineretului să tindă spre aceasta jertfă și nimic să nu-i despartă de idealul suprem care este Dumnezeu.

Cu aceste sfaturi și îndemnuri duhovnicești s'a încheiat serbarea interșcolară a elevilor.

În asistență am remarcat prezența P. C. vicar Ep. C. Magieru, Pr. prof. Dr. Il. Felea, N. Tandrau, Păr. Bărbosu, T. Draia, D. Dărău. Dela Lic. M. Nicoară: dl prof. Cotruș, dela Șc. Norm. Ioanovici și Irimescu dela Lic. Com. de băeți, etc.

Au lipsit directorii și restul profesorilor dela școli, ceea ce s'a remarcat. Și s'a mai subliniat că *educația fără exemple din partea educatorilor nu ajunge la rezultatul dorit.*

■ **Urmări fericite.** Sărbătoarea Bunevestiri împreună cu serbarea din capela Internatului diecezan, despre care am mai scris în „Biserica și Școala“, a lăsat urme adânci în sufletele elevilor. Sămânța cea bună semănată de Preasfinția Sa Părintele Episcop al Aradului a căzut pe pământ bun și a adus rod înșutit.

În amintirea acelei serbări și pentru păstrarea unei urme durabile, următoarele eleve, ajutate de bunii lor părinți, s'au făcut cu multă plăcere donatoarele Casei Domnului în care-și fac rugăciunile: Lavinia Mișuțiu cl. V. a liceului de fete E. Gh. Birta (fiica păr. Viorel Mișuțiu) a cumpărat preafrumoasa icoană a Maicii Domnului, în fața căreia decurs serbarea din 25 Martie, cu suma de 1400 lei.

B. Radu și E. Șerbănescu din cl. V. (I fiica d-lui primar al orașului Arad, a II fiica d-lui director al Uzinei electrice) au cumpărat candela, care străjuește cu lumina ei blândă icoana, cu suma de lei 1200. Surorile Perța Valeria din cl. V și Maria din cl. VII au cumpărat stativetele pentru flori, așezate pe ambele părți ale icoanei și florile

din vase cu suma de 600 lei, iar eleva L. Păunescu din cl. VII a donat o cruce așezată deasupra sf. icoane cu suma de lei 200.

Bunul Dumnezeu ca o tămăe cu bun miros să primească jertfa nobilă a acestor eleve și să-și reverse din belșug darurile Sale cele bogate și asupra lor și asupra binevoitorilor lor părinți.

Pr. prof. Nicolae Tandrau

■ **Biserica Ort. Rom. din Căcărâș** și-a serbat hramul sf. Marelui Mucenic Gheorghe, Joi în 23 Aprilie. La sf. slujbă au servit Păr. Morgovan și Păr. A. Chirilă - Clogovaț. Seara s'a făcut o serbare religioasă-națională cu recitări, piese și coruri. Păr. Chirilă a conferențiat f. frumos arătând sătenilor prezenți rolul Bisericii și a credinței în viața noastră națională. S'a remarcat în deosebi elevul Șc. Cantorale din Arad, C. Bălu un element de valoare și care face cinste școalei de sub conducerea d-lui prof. Lugojan. (N).

■ **Camera de Muncă din Arad**, la propunerea dlui I. Filipaș, a organizat un concurs pentru premiarea celor mai vrednici lucrători, ucenici și ucenice, în specialitatea lor.

La concurs au participat 76 concurenți, cu 120 lucrări.

Între premianți, premiul I de 3000 lei a fost luat de către d-l Iacob Toma conducătorul Compactoriei Diecezane și al III-lea de 1000 lei. de către ucenicul dsale Ioan Rotaru tot dela Diecezana.

Felicitări.

■ **Aviz.** P. C. Preoți sunt rugați a trimite rapoartele despre conferințele și adunările preoțești *îndată* după ținerea lor. Altfel, cu întârzieri de săptămâni și luni, își pierd actualitatea și nu se mai pot publica.

C. B. Dezna: Nicio taxă. Bucuros și altădată

NOU! NOU!
INMORMÂNTAREA MIRENILOR
(PANAHIDA CEA MICĂ ȘI PROHODUL)
CUM SE SLUJEȘTE ÎN EPARHIA ARADULUI
CU APROBAREA ȘI BINECUVÂNTAREA
P. S. SALE PĂRINTELUI EPISCOP
Dr. ANDREI MAGIERU

PE NOTE LINIARE DE
TRIFON LUGOJAN
 DIRECTORUL ȘCOALEI DE CÂNTĂREȚI BISERICESTI DIN ARAD
 EDITURA DIECEZANA, ARAD

Prețul 60 lei.